

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/16/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214217525
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2214217525.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: G. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., Y. XXX/X, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, dieťa rodičov, matka: E. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. L., M. XXX, zastúpená: Mgr. Klaudia Szekeresová, advokátka, so sídlom Tešedíkovo, Široká 569, otec: B. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., Y. XXX/X, zastúpený: JUDr. Peter Nyilfa, advokát, so sídlom Dunajská Streda, Alžbetínske nám. 328, o návrhu otca na úpravu práv a povinností rodičov k maloletemu dieťaťu, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda, č. k. 12P/62/2014 - 60 zo dňa 10. decembra 2014, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvého stupňa sa v časti, v ktorej súd konanie zastavil, v časti v ktorej súd upustil od znaleckého dokazovania uznesením zo dňa 02.12.2014 a v závislom výroku o náhrade trov konania ruší a vec sa v zrušenej časti vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Uznesenie súdu prvého stupňa v sa v časti, v ktorej zrušil rodičom maloletej zaplatiť preddavok na znalečné sumou po 150 eur uloženú uznesením zo dňa 02.12.2014 č. k. 12P/62/2014-55 potvrdzuje.

odôvodnenie:

Uznesením napadnutým odvolaním súd výrokom I. konanie zastavil, výrokom II. upustil od znaleckého dokazovania nariadeného uznesením č. k. 12P/62/2014-55 zo dňa 02.12.2014, výrokom III. zrušil povinnosť rodičov maloletej zaplatiť preddavok na znalecké dokazovanie sumou po 150 eur uloženú im uznesením č. k. 12P/62/2014-55 zo dňa 02.12.2014 a o náhrade trov konania rozhodol výrokom IV. tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Uznesenie odôvodnil tým, že návrhom na začatie konania sa otec maloletej domáhal úpravy práv a povinností rodičov k maloletej dcére na čas do rozvodu tak, aby súd zveril maloletú do jeho starostlivosti a matku zaviazal platiť výživné podľa jej zárobkových možností a schopností. Dňa 17.09.2014 podala matka návrh na rozvod manželstva, úpravu práv a povinností rodičov k maloletej dcére na čas po rozvode, pričom v návrhu na rozvod sa matka domáha zverenia dcéry do jej osobnej starostlivosti, otca žiadala zaviazat' platiť výživné a zároveň navrhla úpravu styku otca s dcérou. Vec je vedená na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 7P/70/2014. Písomným podaním z 04.12.2014 vzal navrhovateľ návrh späť s odkazom na prebiehajúce rozvodové konanie. Súd s poukazom na ustanovenie § 96 ods. 1 z dôvodu späťvzatia návrhu konanie vo veci zastavil a o trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podala odvolanie matka maloletej dcéry prostredníctvom právnej zástupkyne. V odvolaní uviedla, že k späťvzatiu návrhu na začatie konania otcom maloletej došlo po dvoch pojednaniach vo veci, napriek tomu súd zastavil konanie bez toho, aby si vyžiadal stanovisko matky podľa § 96 ods.2 O.s.p. Navyše ide o nesporové konanie, v ktorom s ohľadom na skutočnosti, ktoré vyšli najavo počas konania, súd aj sám mohol rozhodnúť, že zamietá späťvzatie návrhu a pokračuje v konaní, bez vyjadrenia matky, ako aj vyjadrenia kolízneho opatrovníka, avšak v žiadnom prípade nemohol a nemal vo veci rozhodnúť. Svojím postupom odňal súd matke možnosť konať pred súdom.

Na pokračovanie v začatom konaní sú podľa názoru matky vážne dôvody, nakoľko otec maloletej nie je ochotný, schopný zabezpečiť jej právo na styk s maloletou dcérou, i keď sa na to ústne zaviazal na pojednávaní 01.12.2014 a existuje aj vykonateľné uznesenie o predbežnom opatrení zo dňa 02.12.2014, podľa ktorého má matka právo stykať sa s dcérou každú párnú sobotu od 10.00 do 14.00 hod. Nariadením predbežného opatrenia súd uznal potrebu úpravy práv a povinností rodičov k maloletej dcére do rozvodu ich manželstva a dôvodnosť návrhu matky na úpravu styku s dieťaťom, preto je zarážajúce zastavenie konania bez náležitého odôvodnenia. Odkedy matka s otcom maloletej nežijú v spoločnej domácnosti (30.06.2014) matke sa podarilo stretnúť s dcérou iba jediný raz. I keď ich stretnutie trvalo iba hodinku, bolo bezproblémové, preto si matka myslela, že ich rodinné vzťahy sa konečne urovnajú. Otec maloletej však po tomto stretnutí odmieta spolupracovať pri zabezpečení styku matky s dcérou. Matka sa domnieva, že k jedinému stretnutiu došlo iba z vypočítavosti, aby dcére odovzdala cestovný pas, a nie so zámerom zabezpečiť jej rodičovské práva a znormlizovať ich narušené vzťahy. Matka sa s dcérou nestretla ani počas vianočných sviatkov v roku 2014, otec maloletej sa pri pokusoch matky o realizáciu styku podľa predbežného opatrenia nezdržoval doma, maloletá nebola pripravená na styk a odmietla ísť s matkou. Otec spochybňuje vykonateľnosť predbežného opatrenia a tvrdí, že pre neho z predbežného opatrenia žiadna povinnosť nevyplýva. Otec prenecháva zodpovednosť za realizáciu návštev v celom rozsahu na dcéru, nedokáže jej vysvetliť, že matka má určité práva, ktoré treba rešpektovať. Matka opakovane poukazuje na to, že dcéra G. je integrovaná pre dysgrafiú a je menej zrelá ako jej rovesníci. Napriek jej veku (14 rokov) nie je možné úplne prenechávať rozhodnutia vo veciach stretávania sa len na nej, ale otec musí byť nápomocný pri realizácii stretnutí. V tejto súvislosti matka uviedla, že otec dostal v minulosti modrú knižku, pričom bol uznaný za neschopného na vojenskú činnú službu pre psychickú poruchu, preto by bolo potrebné preskúmať jeho rodičovskú spôsobilosť aj z tohto hľadiska. Matka trvá na tom, aby sa v konaní pokračovalo, aby sa vykonalo nariadené znalecké dokazovanie, počas ktorého navrhuje preskúmať, pre akú psychickú poruchu bol otec maloletej oslobodený od výkonu vojenskej činnnej služby a posúdiť vplyv tejto poruchy na jeho rodičovskú spôsobilosť. Časť preddavku na odmenu znalca v sume 150 eur, ktorú bola povinná zaplatiť, matka už zaplatila, preto v napadnutom uznesení mal byť aj výrok o vrátení tejto sumy na účet matky, ktorý v prípade, ak by sa jej odvolaniu nevyhovelo, je potrebné doplniť. Na základe vyššie uvedeného matka uviedla, že postupom súdu prvého stupňa došlo k porušeniu jej základného práva na spravodlivý proces a súdnu ochranu a k naplneniu dôvodov odvolania podľa § 221 ods. 1 písm. f) v spojení s § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. Žiada preto, aby napadnuté uznesenie bolo v celom rozsahu zrušené a súd po zamietnutí späťvzatia návrhu na začatie konania súd pokračoval v konaní. Navrhla, aby uznesenie zrušil súd autoremedúrou podľa § 210 a O.s.p.

K odvolaniu matky sa vyjadril otec maloletej dcéry podaním doručeným súdu 13.02.2015. Vo vyjadrení uviedol, že okrem tohto konania je vedené na Okresnom súde Dunajská Streda aj konanie o rozvod a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu. Rozvodové konanie bolo matkou maloletej začaté 17.09.2014 podaním návrhu, t. j. o 9 dní neskôr, ako otec maloletej podal návrh na úpravu práv a povinností rodičov k maloletej na čas do rozvodu. Keďže súčasťou konania o rozvode manželstva je aj úprava práv a povinností k maloletému dieťaťu a s poukazom na skutočnosť, že obaja manželia s rozvodom súhlasia, nie je dôvodné ani hospodárne, aby o úprave práv a povinností rodičov k maloletej prebiehali dve konania súbežne. Otec dodal, že v konaní o rozvod manželstva bolo vytyčené pojednávanie na deň 29.01.2015, t. j. rodičia mali možnosť už na tomto pojednávaní dohodnúť sa o úprave ich práv a povinností k maloletej, resp. navrhnúť ďalšie dokazovanie. Z uvedeného dôvodu otec maloletej ako navrhovateľ vzal návrh na úpravu práv a povinností na čas do rozvodu v celom rozsahu späť. Poukázal na to, že matke nikdy nebránil, aby sa s dcérou stretávala. Uvedomuje si, že maloletá má právo na pravidelný a rovnaký osobný styk s obidvoma rodičmi a pre zdravý mravný a duševný vývoj maloletej je nevyhnutné, aby dcéra mala pravidelný styk so svojou matkou. Otec rešpektoval predbežné opatrenie a podľa neho postupoval. Maloletá však sama sa viackrát vyjadrovala tak, že nechce sa so svojou matkou stretnúť. Napriek tomu matka neustále obťažuje dcéru viacerými telefonátmi ako aj SMS správami a taktiež ju zastrašuje tým, že budem trestaný za to, že jej neumožním styk s ňou. Takéto správanie sa matky nie v prospech maloletej, ktorá je v takom veku, keď citovo vníma akejkoľvek negatívne emócie a pre jej zdravý vývin je nevyhnutné bezkonfliktné prostredie. Otec ďalej poukázal na to, že späťvzatie návrhu je dispozičným úkonom navrhovateľa a súd teda postupoval v danom prípade správne, keď konanie zastavil pretože nie je dôvod na pokračovanie v tomto konaní. Matka už v samotnom odvolaní neuviedla také relevantné dôvody, pre ktoré by bolo potrebné v tomto konaní pokračovať. Z uvedených dôvodov otec navrhol, aby súd uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

K odvolaniu matky sa vyjadril kolízny opatrovník podaním doručeným súdu 11.03.2015. Vo vyjadrení uviedol, že navrhuje odvolaniu matky vyhovieť a vo veci nariadiť znalecké dokazovanie, pretože rodičia sa nevedia dohodnúť o úprave práv a povinností rodičov k maloletej dcére.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), prejednal vec nielen obsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 212 ods. 2 písm. a) O.s.p.), pretože konanie možno začať i bez návrhu vo veci starostlivosti o maloleté dieťa, postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru o tom, že je potrebné prihliadnuť na dôvody odvolania podaného matkou a uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť.

Podľa § 96 ods. 1, 2, 3 O.s.p. navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Súd konanie nezastaví, ak odporca so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí; v takom prípade súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní.

Nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. V takomto prípade súd rozhodne o zastavení konania do 30 dní od späťvzatiu návrhu.

Z obsahu spisu je zrejmé, že otec maloletej dcéry podal návrh na začatie konania o zverenie maloletej dcéry do svojej osobnej starostlivosti a o výživné na čas do rozvodu manželstva. Medzi účastníkmi je na Okresnom súde Dunajská Streda vedené aj konanie o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletej dcére na čas po rozvode. V tomto konaní sa uskutočnili dve pojednávania, 27.10.2014 a 01.12.2014, pričom druhé pojednávanie súd odročil na neurčito a vo veci nariadiť znalecké dokazovanie. Následne otec podaním doručeným súdu 04.12.2014 zobral návrh v celom rozsahu späť z dôvodu, že vo veci rozvodu bolo na deň 29.01.2015 vytyčené pojednávanie. Súd napadnutým uznesením 10.12.2014 konanie vo veci zastavil. Matka maloletej v odvolaní namietala, že so späťvzatím návrhu nesúhlasí, pretože trvá na tom, aby súd rozhodol o jej návrhu na úpravu styku do rozvodu, pretože otec maloletej jej styk s dcérou neumožňuje a trvá na nariadenom znaleckom dokazovaní. Súdu vytykala, že napriek tomu, že k späťvzatiu návrhu došlo po druhom pojednávaní, si nevyžiadala jej súhlas so späťvzatím návrhu.

Citované ustanovenie § 96 ods. 1 O.s.p. umožňuje navrhovateľovi zobrať návrh späť. Pretože späťvzatie návrhu môže byť v rozpore so záujmami odporcu (v sporovom konaní), alebo iných účastníkov konania (v nesporovom konaní) na dokončenie konania meritórnym rozhodnutím o veci, majú ostatní účastníci zásadne právo vyjadriť nesúhlas s týmto navrhovateľovým procesným úkonom. Ak vzal navrhovateľ návrh späť po prvom pojednávaní (čo je daný prípad, podľa § 96 ods.1), je súd povinný pred rozhodnutím o tomto úkone vyzvať ostatných účastníkov konania, aby uviedli, či so späťvzatím návrhu súhlasia a aby, ak nesúhlasia so späťvzatím, uviedli, aké majú k tomu dôvody (postup podľa § 101 ods. 3 je možný), v súlade s citovaným § 96 ods. 2 O.s.p.

Vážne dôvody, ktoré opodstatňujú nesúhlas so späťvzatím návrhu spravidla spočívajú v tom, že odporca, alebo iný účastník konania má právny, alebo iný (morálny, ekonomický a pod.) záujem na tom, aby o návrhu bolo meritórne rozhodnuté. Vážny dôvod k nesúhlasu so späťvzatím návrhu má odporca (iný účastník) v konaní, ktoré môže byť začaté bez návrhu (§ 81 O.s.p.), alebo ktoré môže byť začaté na jeho návrh, alebo tiež vtedy, ak dokazovanie vo veci postúpilo tak ďaleko, že možno očakávať rozhodnutie súdu. V prípadoch, kedy možno začať konanie bez návrhu, je dokonca dôvodnosť nesúhlasu so späťvzatím návrhu prezumovaná (predpokladaná). Je totiž nesprávne a vôbec nie v záujme maloletého dieťaťa (a rovnako oprávneného rodiča), aby po vykonanom dokazovaní (aj keď len čiastočne) bolo z dôvodu späťvzatiu návrhu zastavované konanie a následne druhý rodič podával nový návrh na začatie konania v rovnakej veci, resp. súd začínal konanie ex offo. Nemôže byť dôvodom na zastavenie konania skutočnosť, že vo veci prebieha konanie o rozvod a s ním súvisiaca úprava práv a povinností rodičov k maloletemu dieťaťu na čas po rozvode.

Súd sa však pri rozhodovaní o zastavení konania po späťvzati návrhu otcom po druhom pojednávaní zákonným ustanovením § 96 ods. 2 vôbec neriadil a matku maloletej dcéry a kolízneho opatrovníka nevyzýval, či súhlasia so späťvzatím návrhu, alebo mohol v prejednávanej veci aj bez vyjadrenia nesúhlasu ostatných účastníkov rozhodnúť o nezastavení konania z dôvodu späťvzatia návrhu otcom a po právoplatnosti uznesenia pokračovať v konaní, pretože späťvzatie návrhu bolo urobené vo veci, ktorú možno začať aj bez návrhu a zastavenie konania nie je v záujme maloletého dieťaťa a oprávnenej matky, ktorá navrhovala v konaní upraviť styk s dcérou.

V dôsledku vyššie uvedeného, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa s použitím s použitím ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., keď prvostupňový súd vec odňal možnosť účastníkovi konať pred súdom (tým, že zastavil konanie bez súhlasu matky k späťvzatiu návrhu), zrušil a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odvolací súd rovnako zrušil II. výrok súdu, ktorým upustil od znaleckého dokazovania nariadeného uznesením zo dňa 02.12.2014, pretože povinnosťou súdu bude pokračovať v konaní. Z dôvodu, že výrok o náhrade trov konania súvisel s výrokom o zastavení konania a keďže bude súd pokračovať v konaní, bolo potrebné zrušiť aj závislý výrok o náhrade trov konania.

Odvolací súd potvrdil III. výrok súdu prvého stupňa, ktorým zrušil povinnosť rodičom maloletej zaplatiť preddavok na znalecké dokazovanie uznesením zo dňa 02.12.2014 (v súlade s § 219 ods. 1 O.s.p.), pretože na tento výrok súdu nadväzuje uznesenie Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 22.02.2015, č. k. 12P/62/2014 -64, ktorým súd vrátil otcovi a aj matke nespotrebovaný preddavok na znalečné vo výške 150 eur a proti ktorému už účastníci konania odvolanie nepodali a stalo sa právoplatným. Navyše odvolaciemu súdu nie je zjavné, či v skutočnosti došlo aj k vráteniu preddavku na znalecké dokazovanie účastníkom konania.

Povinnosťou súdu prvého stupňa bude pokračovať v tomto konaní úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu. V súlade s § 96 ods. 2 uznesením rozhodne, že konanie nezastavuje a po právoplatnosti uznesenia bude pokračovať v konaní. Z výsluchu účastníkov konania bude zisťovať, v akom štádiu je konanie o rozvod a či sa v konaní o rozvod účastníci dohodli na úprave práv a povinností rodičov k maloletej dcére, ako to tvrdil otec, alebo či sa nedohodli a v konaní o rozvod bolo v súvislosti s úpravou práv a povinností rodičov nariadené znalecké dokazovanie. Ak bolo znalecké dokazovanie nariadené, súd v tomto konaní nemusí trvať na nariadenom znaleckom dokazovaní (predmetom ktorého by boli rovnaké skutočnosti smerujúce k rozhodnutiu o spornej otázke zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti jednému z rodičov a úprava styku) a vyčká do vypracovania znaleckého posudku v rozvodovom konaní, na základe ktorého vo veci rozhodne (za predpokladu, že účastníci budú trvať na tomto návrhu). V takom prípade znova uznesením upustí od nariadeného znaleckého dokazovania. Ak však v rozvodovom konaní znalecké dokazovanie nariadené nebolo, bude súd pokračovať v nariadenom znaleckom dokazovaní. Pred odoslaním spisu znalci bude potrebné od matky zisťovať, či sa aj v tomto konaní domáha zverenia dieťaťa do svojej osobnej starostlivosti tak, ako sa domáha v konaní rozvod, pretože z obsahu podaní matky je doposiaľ zjavné, že matka v tomto konaní len navrhuje upraviť styk s dcérou, čo je však podstatný rozdiel oproti návrhu v konaní o rozvod, kde navrhuje dcéru zveriť do svojej osobnej starostlivosti. V prípade, ak má matka záujem o zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti, bude potrebné, aby súd doplnil úlohy znalca (uznesením) v tom smere, aby sa vyjadril, ktorý z rodičov spĺňa lepšie predpoklady pre to, aby mu bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti a prečo a v prípade, ak znalec uvedie, ktorému z rodičov má byť dieťa zverené, nech sa vyjadrí k rozsahu styku dcéry s druhým rodičom (ktorému zverená nebude) a nech uvedie, v akom rozsahu bude potrebné upraviť styk rodiča s dcérou a prečo. Ak sa matka v tomto konaní domáha len úpravy styku a nechce zveriť maloletú do svojej osobnej starostlivosti, súd doplní úlohu znalci, aby sa vyjadril k rozsahu úpravy styku matky s dcérou, t.j. znalec nech uvedie, aký rozsah styku matky s dcérou by bol najvhodnejší a prečo. V prípade, ak bude súd v tomto konaní pokračovať v znaleckom dokazovaní podľa vyššie uvedeného, po zistení, či už boli vrátené zaplatené preddavky na znalecké dokazovanie rodičom alebo nie, bude riešiť aj otázku zaplatenia preddavkov (s prihliadnutím potvrdenému k výroku súdu týkajúcom sa zrušenej povinnosti rodičov zaplatiť preddavky na znalecké dokazovanie).

Toto uznesenie bolo prijaté v odvolacom senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.